

DEBRECZENI ELLENŐR

„SZABADELVÜPÁRT KÖZLÖNYE.

Előfizetési árak: Egész évre 10 frt, félévre 5 frt, negyed-
évre 2 frt 50 kr, egy óra 1 forint.

Megjelenik mindennap.
vasárnap kivételével.

Kiadó és laptulajdonos:
„Csokonai” nyomda és kiadó r.-t.

Felelős szerkesztő:
Vértesi Arnold.

Szerkesztőség, Széchényi-utca, Medgyesi-ház. 1762. sz.

Kiadóhivatal: Széchényi-utca 1761. sz.

Hirdetések a legmérsékeltbb árszámítás mellett vétetnek fel
Egyes szám 4 kr.

Meghívás.

A szabadelvűpárt f. hó 12-én, va-
sárnap d. u. 3 órakor, a „Bika” szálló
kisebbik éttermében, a szervezeti szabá-
lyok megállapítása s a tisztújítás meg-
ejtése végett közgyűlést tart,
melyre mind a három kerületbeli párta-
gok tisztelettel meghivatnak.

Debreczen, 1893. febr. 5.

Fráter Imre,
pártelnök.

A szabadelvűpárt.

— A holnapi gyűlés alkalmára. —

Debreczen, február 9.

(g.) Nem új történet már az, nagy
szellemek mondották el szebben és job-
ban, amint mi tehetők, a három gyűrű
történetét.

Az apa — nehogy megbántsa há-
rom fiát — két gyűrűt csináltatott, ha-
sonlókat a család ősi birtokát képező
varázs-gyűrűhöz.

Minden testvér a maga gyűrűjét
hitte a valódi, csodatévő gyűrűnek; ebben
a tudatban bírták gyűrűjüket mindhárman,
ezzel a tudattal indultak ki az élet har-
czába s e tudattól megtelve reményked-
tek és lelkesültek.

A régi történet mindmáig új ma-
radt s teljesen ráillik a mi politikai vi-
szonyainkra, amelyeket az országban kü-
lönösen három nagy párt dominál, mind
három meglévén arról győződve, hogy
az ő elve, az ő meggyőződése az a ha-
misítatlan, valódi varázs-gyűrű, mely a
hazára, a nemzetre boldogságot, szép és
nagy jövőt derít.

A három gyűrű történetének azon-
ban folytatása van.

A testvéreknek utódaik jövőnek s
míg az apák megnyugodtak atyjuk intéz-
kedésében, versengtek az ő fiaik s a
maguk gyűrűjét hirdelve igaznak és ér-
tékesebbnek, véget nem érő viszálykodá-
soknak vetették meg az alapját.

Az egyik csoport hamis köveket t-
tetett a maga gyűrűjébe. Tarka-barka
lett a gyűrű, színeivel elvakította a tö-
megeket, amelyek most már kaszát-kapát,
pisztolyt fogtak arra az emberre, aki
kétségbe merete volna vonni, hogy nem
az ő gyűrűjök az igazi.

A másik még okosabb akart lenni.
Meghintette a maga gyűrűjét szentelt
vizzel, kitétette három napig a templom
előtt. Megfogadott három embert, akik
közül az egyik sátnak, a másik süket-
nek, a harmadik pedig vaknak tette ma-
gát, azután pedig úgy tettek, mintha
meggyógyultak volna a gyűrű érintésétől.
Egy szép hangu ember pedig folyton
szónokolt az ámuló-bámuló népek és
kijelentette, hogy az az Istennek, az a
nemzetnek az embere, aki ezt a gyűrűt
vállja igazának: „Ez a nemzeti, ez az
istenes gyűrű, venite ad nos, ad saluta-
rem undam!”

És a harmadik gyűrű?

Annak a gazdája pedig okos ember
vala. A maga eredeti valóságában őrizte
meg a családi klenódiomot. Nem bolon-
dított vele másokat, nem bolondította ma-
gát. Mivel egyáltalában nem is hitt cso-
dáknak, a pecsét-gyűrű mellett hordozta
és nem bizakodva semmiféle babonában,
napjai és órái szorgos munkásságban,
hasznos tevékenységben töltötte el. Mivel
pedig munkájára áldás háramlott, mivel
a házatája folyton gyarapodott s hosszú,
hosszu nélkülözés és veritékes fáradozás
után végre valahára helyreállott háztar-
tásának rendje és egyensúlya: bizonyára
nálá volt a valódi gyűrű!

Az, a melyet nem bombasztok és
nem hamis szemforgatások dicsérnek, ha
nem amely körül egy másik gyűrű: a
hasznos és gyümölcsöző cselekedetek
eregyűrűje fonódik.

Polgártársak! — Ez a gyűrű a mi
drága gyűrűnk, amely kovácsoltatott a
szabadelvűség tisztaságát s a
érczéből és legfőbb ékességéből; ez
országban úgy, mint ősmagyar városunk-
ban, tükréből a polgárság többségének
bizalma sugárzik felénk.

Ha ennek a gyűrűnek csodatévő
ereje vagy, akkor ez ebben áll, hogy
kietartó munkálkodásra ösztönöz.

Ime, a politikai élet nagy szántó-
földjén már elérkeztünk az aratásig. —
Tizenöt éven át tartott a rögtörés mun-
kája, míg végre a kősziklából víz fakadt,
a sivó homok termőfölddé alakult át s
érett kalász aranya hullámszik a nemzet
munkásai előtt. A hosszú, hosszú nélkülö-
zések, a kietartó küzdelem után ma már
Paulus lett sok Saulusból; hívővé lön
sok hitetlen Tamás s a nagy reformok,
áldást hozó észmek terített asztalához
szólít a déli harang.

A rendezett államháztartás, minden
ágában hatalmasan fejlődő közgazdasági
élet, (az ipar, kereskedelem, földmivelés
és közlekedés terén) új korszak a pénz-
ügyi téren, melyet a lángelméjű ifju
kormány-vezér nem csupán jelképesen,
de valóban is a r a n y k o r s z a k k á
varázsolt át; modern szellem hajnal-
hasadása ragyog le az igazságszolgálat
csarnokáiba; új, európaiasabb mederbe
térül a közigazgatás rendszere, honvé-
delmünk első helyet foglal el Európa
hatalmainak honvédelméhez állítva, mo-
dern színvonalu nevelési rendszer és a
korszellem jogainak érvényesülése a val-
lási, politikai kérdésekben. . .

Mi fényes, mi varázslatos kép ez,
amelyről sokáig csak álmodni lehetett, s
amelynek megvalósulását csak messze,
messze jövőben várhattuk!

S a szabadelvűpárt és a kebeléből
kifolyó kormány politikája minden ízében
magyar, minden cselekedetében nemzeti,
szándékában pedig — nevéhez illően —
szabadelvű. . .

Lehetnek nézeteltérések, lehetnek
— hiszen nagy tengerek megbírják, ha
nehány gyűszűnyi vizet kimernek belőle
— frakciók, amelyek szemmel tartják
a szélkakas forgását, de a nagy többség
compact s nyugodtan várja az idők és
emberek változását. — Csak személyek,
csak egyének változhatnak, ez pedig ja-
vára válik a személyek fölött való és
változhatatlan elvnek.

És itt a városban, és Debreczenben,
melynek szabadelvű polgársága holnap
tartja szervező és tisztújító közgyűlését?

Itt is folyik a béke munkája s el-
mondhatjuk, hogy a szabadelvűségnek
Debreczen ősvárosában is épp oly fényes
a mulja, amely megdöntötte az ő erős
vára. Ami kis putri épül mellette percek
munkája által, az pártunk multjának és
saját magasságának csak kitüntetésére
szolgál.

Gyűljenek össze elvtársaink minél
nagyobb számmal. Az ő munkájuk is
egy téglá az országos épülethez. Azzal
a tudattal sorakozanak a zászló alatt,
hogy a szabadelvűpárt mindent megtett,
amit ésszerűen tölle kivanni lehet s mi még
a haza boldogágára szolgáló eszmékből
hátra van, azt bizonyára nem fogják vé-
gezni a rajongók és a böbe-
szédűek, hanem — kietartó és ko-
moly munkájukat folytatva — a kipró-
bált, az összetartó, s a nemzet bizalma

által újra és újra hatalommal felruházott s kormánya körül rendithetetlenül csoportosuló régi szabadelpvűpárt!

Üdvözljük a velünk egy elvet valló polgárokat, holnapi gyűléseik alkalmával!

— Országgyűlés. (febr. 10.) A tisztviselői fizetések szabályozásáról szóló törvényjavaslat mellett ma az első szónok Fenyvessy Ferencz volt; a tanárok ügyét vette meleg véde mébe. Szederkényi Nándor beszéde után Schwarcz Gyula beszélt, azt kívánta, hogy a rangosztály helyett az eredeti fizetési osztályt hagyják meg. Vajai István és Horváth Gyula beszéltek ezután s az utóbbi különösen a bírák szempontjából kritizálta a törvényjavaslatot. Szilágyi Dezső igazságügyminiszter adott súlyt és érdeket ezután a mai ülésnek felszólalásával. Az igazságügyminiszter a törvényjavaslat védelmében, főként a bíráknak a vitában felhozott érdekeire terjeszkedett ki. Világos logikával bontotta ki a tényeket az ellenzéki homályból és feltárta a bírák helyzetét, a melyben vannak s azt a helyzetet, a melybe a törvényjavaslat által jutni fognak. Nem okoskodással, hanem tényekkel bizonyította be, hogy a bírák helyzete javulni fog s leleplezte azoknak a támadásoknak ürességét és léhaságát, melyekben egy-két ellenzéki szónok exczellált. Polonyi Géza szólalt fel végül személyes kérdésben.

— Az osztrák-magyar haderő dicsőrete. Báró Kaulbars tábornok, a volt bécsi orosz katonai attaché „Az osztrák-magyar monarchia“ hadereje czímmel érdekes broszúrt adott ki. Többek közt ezeket írja benne: „Semmi kétség, hogy a monarchia népei politikai hádjáratot folytatnak egymás ellen, de nagyon túlhajtott volna azt állítani, hogy ennek nagy befolyása van a hadseregre. Ha figyelembe vesszük az osztrák-magyar hadsereg stratégiai vonalait, kétségtelen, hogy a hadsereg mobilizálása nagyon gyorsan eszközölhető. A mobilizáció hatodik napjától kezdve jelentékeny gyalogsági szakaszok nyomulhatnak előre. A tüzéség nyolczadik napon kezdi meg működését és a hátvéd tizedik napon. Végül oda nyilatkozik, hogy a dolog mai állása mellett az osztrák magyar hadsereg legelől említendő Európában a haderők között és ha háborúra kerül a dolog, nagyon komolyan kell vele számot vetni. Az osztrák magyar hadsereg egyike a legfontosabb tényezőknél, melyek a jövőben felmerülő kérdések megoldásánál közreműködni fognak.“

A „Debreczeni Ellenőr“ tárczája.

Hamlet a bálteremben.

— Farsangi gondolatok. —

Egy ur (balszemén monokli, egy óra hosszágú nézi a bálteremben az előtte elisuhanó párokat.) Valóban, a ki tíz év óta oly szent buzgalommal látogatja a báokat, mint ahogy azt én cselekszem, akár egy báli bádecker is kiadhatna. Ismerem a báltermek minden táncosnőjét, az éttermek minden kelnerét, az előtermek minden ruhátáros lányát, az emelvényen minden cigányt... Ezek óta vagyok tanuja a legcsodásabb változásoknak... Szenvedélyes csárdás táncolókat láttam méla négyes-táncossá szelidülni, s épen így lettek a gyermekből gardedámok és gardedámokból — báli nagymamák. Láttam, hogy változnak a bájos bakfisek sokszor petrezselyem áruló, vén lányokká, a kik jobb időtöltés híján úgy megrágták, fölfalták a náluknál szerencsésebb szép asszonyokat, hogy nem maradt egyéb belőlük egy kis — rossz hirnél... Azt mondják, a bálterem a házasság előcsarnoka és ez igaz is lehet. Valószínű ugyan, hogy a táncmuátságok nélkül is fölvettek volna a házasság rózsalánczait, hiszen a gyermekbetegségeket azok a gyerekek is megkapják, akik a szülői házat soha se hagyják el — és mi volna más a házasság, mint egy szerencsés — gyermekbetegség? De azért még is a parkett a házasságok

— A milleniumi kiállítás. Lukács Béla kereskedelmi miniszter pályázatot hirdetett a milleniumi kiállítás beosztása s épületeinek elhelyezése tárgyában. A pályázat szerint a kiállítás két főcsoportból fog állani: a történelmi s a jelenkori kiállításból. A miniszter pályadíjban részesíti először azt a pályaművet, mely a leghelyesebben és legcélszerűbben megoldja az elhelyezés kérdését, azaz a kiállítás tartozékát képező összes építmények és létesítményeknek egy általános, valamint vszonylagos elhelyezésének módját, másodsor azt a pályaművet, mely a programnak leginkább megfelelő tervrajzot mutatja be. A pályázatban részt vehet minden magyar honpolgár, még pedig vagy a kitűzött kérdések egyikére, vagy mindkettőre nézve. A pályázati határidő az első kérdésre nézve 1893. évi márczius hó 31-ik, a második kérdésre 1893. évi április hó 30-ik napja. Az első kérdés leghelyesebb megoldására 4000 (négyezer) koronával, az ezt legjobban megközelítő második pályamű 2000 (kétezer) koronából álló pályadíjban fog részesülni. A megjutalmazott pályaművek a kiállítási alap tulajdonába mennek át és ezek kivételét a kereskedelemügyi magyar királyi miniszter rendelkezik.

— Belföldi hírek. (Az általános állami anyakönyvvezetésre) vonatkozó törvényjavaslat végleges megállapítását a minisztertanács tegnapelőtt tárgyalta. — (A képviselőház munkarendje.) A kormány, kiváló súlyt fektet arra, hogy a költségvetés mielőbb letárgyalassék, miért is azt fogja kérni, hogy a tisztviselői fizetéseket szabályozó törvényjavaslat után a földmívelési tárcza budgetjét tűzze a ház napirendre. Követni fogják ezt a közoktatási, igazságügyi, honvédelmi és pénzügyi tárczák budgetjei s csak a költségvetés teljes letárgyalása után kerülne a sor a néptanítói fizetéseket s a képviselői napdíj általányszabályozó törvényjavaslatokra. Hogy ily beosztás mellett is elég lesz kikerülhető az indemnitás meghosszabbítása, azt fájdalom, előre meg lehet jósolni. — (Sajtópörben elítélt képviselő.) Sima Ferencz orsz. képviselő sajtópörében, melyet a kir. főügyész indított elene a Csongrád megyei közigazgatási bizottság, Zsilinszky főispán és Stammer alispán ellen elkövetett becsületsértő és rágalmozó czlkk miatt tegnapelőtt volt a budapesti esküdtstszék előtt a végtárgyalás. Sima nem jelent meg, de azért a végtárgyalást megtartották és Simát hat havi legyházra és 200 frt pénzbüntetésre ítélték. —

legjobb melegegya. Az ember ismerni tanulja táncosnője izlés és érzés világát... a hölgy, aki szenvedélyes csárdás-táncos, élénk, változékony, sőt szeszélyes; a lány, aki a keringőért rajong, — ábrándos, okoskodó vagy — bolond, — táncosnő, ki csak a négyest szereti, kényelmes, sőt lusta...

Mikor én még táncoltam — négy éve abban hagytam ezt a mulatságot — oly jól ismerem a táncosnőmet, hogy már ebből megtudtam mondani, hogy melyik tounál lép valamelyik vetélytársnője a lábamra... Es mégis nőlen maradtam!... Huszonkilenc éves koromban így szóltam magamból: mátlól fogva elmegyek minden bálba, hogy ott a jövődöbelidőmet keresd S mialatt az én menyasszonyaim — in spe — előttem tovakeringenek, gondolkodás gyógyíthatlan betegek vagyok. Nagyon sokat ham eteskedem. Persze, hiszen Schiller is azt mondja:

Fontolva lépj örök kötésre...

A bál rövid, hosszú a házasság... Es így szépen megvénültem, Még hálát adhatok az istennek, hogy az ősz hajszálaktól megment a kopaszság. Ma van harminczkilenczedik születésnapom és oly öregnek tűnök föl magam előtt, mintha a saját magam édes apja volnék. — De azért most is jó parti vagyok, csinos évi jövedelem, csinos alak, egy kis nemesség, jogi diploma (egyetlen kliens nélkül), gondos nagynéni és még hozzá biztosítva a „Magyar Franciaánál!“... Most végre elkell magamat határoznom! Aki házasodni akar, úgy kell tenni, mint aki fogat akar húzatni, nem sokáig tétovázni,

(Kilész a jászói prépost?) Illetékes forrásból megerősítik azt a hírt, hogy a Kaczvinszky Viktor halála által megüresedett jászói prépostságra legtöbb kilátása van Nátafalussy Kornél nagyváradi tankerületi főigazgatónak. — (Alaptalan híresztelés.) Teljesen alaptalan egy lapnak az a híre, mintha a belügyminiszter utasította volna a főispánokat, hogy hangulatcsinálás czéljából nyilatkozásra bírják a törvényhatóságokat a polgári házasság mellett. — (Az igazságügyi tisztviselők fizetési pótléka.) Az igazságügyminiszterium felügyelete alá tartozó állami tisztviselőknek február elsején esedékessé vált fizetési pótlékait két-három nap mulva fogják utalványozni. A rövid késedelem oka az, hogy a pénzügyminiszterium számvevőségének azon utalványtáblázatába, melyet a múlt hó 28-án küldött át az igazságügyminiszteriumhoz, néhány tévedés csuszott be, melyek kiigazítása több napot vett igénybe, úgy, hogy az igazságügyminiszterium csak e hó 7-ikén kaphatta meg a végleges utalványokat.

— Külföldi hírek. (Az ingadozó franczia kormány) Bourgeois igazságügyminiszter le akart mondani, mert Cavaignac beszédjének falragaszokon való közzétételét a kormány erkölcsi vereségnek tekinti. Nette, Dupuy és Viger miniszterek osztották nézetét. Ribot nagynehezen tudta minisztertársait maradásra bírni és csak amaz érve folytán maradtak meg, hogy lemondásuk nagyban súlyosítaná a krízist. — (Havai protektorátus alatt.) A „Reuter-ügynökség“nek jelentik Honolulu-ból, az Észak-Amerikai-Egyesült Államok követe az ideiglenes kormány felkérésére proklamálta az ideiglenes amerikai protektorátust a sziget fölött és a kormány épületére felvonatta az észak-amerikai Egyesült Államok zászlaját, azzal, hogy ez eljárás czélja a rend fentartása. — (A Panama itélet.) Eiffel és Cottu kijelentették, hogy a fellebbviteli bíróság ítélete ellen fellebbeznek. A reggeli újságok a Panama-pörben hozott ítéletet majdnem kivétel nélkül nagyon keménynek mondják, különösen Lesseps Ferdinándot illetőleg. A Figaro Lesseps megkegyelmezését is követeli. A Panama-kötvények tulajdonosai az ítélet által 36 millió frank erejéig kártérítésre nyerneket jogot. — A köztársasági sajtó újból erősen elítéli Cavaignacot; Cavaignac szerintök a köztársasági pártot pellengérré állította és ellenfeleit győzelemre segíti.

hanem gyorsan az orvoshoz és ki vele!... A narkózis fölösleges: a házasságban ugyis elég időm lesz aludni... Tehát előre!... A menyasszonyok várnak... Ah itt jönnek is már!

Első csárdás.

(A terem közepére siet és az ott ácsorgó csoportba vegyül. A monoklit leejti bal szeméről.)

... Csinos a kicsike és jó partie is lenne. A papa és mama kissé borszagúak, nem csuda, azzal szereztek a vagyonukat. A lányt Erzsinek hívják — kissé kopott név, az igaz... Bájos lábai vannak és elhagadóan táncolja a csárdást. Erzsi most jó először bálba és az ábrándok egész menyországát hozta ide magával, épen nem dekoletirozott kebelében. Ha Császár és Napoleon, Göthe és Byron, Mózes és Mohamed, Csáky és Szilágyi volnék együtt, nem tudnám az ő ideálját elérni. A tapasztalatlan persze a feleségnek újabb varázsa — de veszedelmes varázsa... Minél tapasztalatlanabb egy leány, annál kielégíthetlenebb a várakozás... Nem, Erzsikének én nem lehetek a tündérkirály fia...

Második négyes.

(A terem egy szögletébe húzódik. Monokliját változatos kedvéért a balszemére csipteti.)

... Csodálatos lény ez az élveteg Olga. Öt éve ismerem. Akkor sokkal öregebb volt. Nagy hajlama van a hizásra, de elvégre én se vagyok vegetáriánus. Tulságos rövid ruháját tekintetbe nem véve, tán már — nagykoru négis

Papirszeletek.

(Panama-hősök. — A Cavaignac „Quos ego“-ja. — Igaz ember. — A párbaj-orvos. — Aforizmak. —)

Szegény Lesseps Nándor!

Dicsősége a suez-csatornán át hőnaplygött be Franciaországba; egész Panama-csatorna kellett hozzá, hogy kivezethessék.

De Eiffel is sülyedt olyan mélyen, a minő magasra építette fel a híres világkiállítási tornyot.

Cavaignac nem híjába volt tengerészeti miniszter.

Tud a huliámokkal banni.

Elmondta a francia palamentben, hogy: „Quos ego! Sed motos praestat componere fluctos!”

Es még az olyan zavargó hullám is a lábához békélt, a minő Derouléde.

Mi lesz belőle idővel? III. Napoleon, vagy Carnot? vagy éppen Boulanger?

Nem származik abból — mondtuk — semmi baj Franciaországra, hogy Panama elnyelt néhány corumpált államférfiut.

Ime, kisült, hogy csupán a jók helyét tartották elfoglalva. A mint a Rouvier-k és Bihaut-k hada levonult a vádoltak padjára, felmagaslott a Cavaignac tiszta alakja.

„Beh jó magyaros neve is van”, mondta az „Üstökös” már a 60-as évekből a hres név-rokonára: „C á v a I g n á c z!”

Jó X. és Y. párbajoznak.

X.-nek jelentik, hogy a segédek első vére állapították meg a föltételeket. X. ur ezt kevesli.

„Igen” — szól az egyik segéd — „de doctor Igmándi Fekete János lesz a párbaj orvosod!”

— „Tyhü”, — rémul meg X. — „az már súlyos föltétel, mert a kit Fekete gyógyit, az meg van löve, ha mindjárt kard párbajt is vivott!”

ellentétben testi állapotával, gyűlöli a — kör-tánczokat. Kedélytel és érzellemmel tánczolja a négyest. Belsőleg megszorítja minden tánczos kezét, ilyen erősen nem szorongatja a tánczosai kezét egy büszke leány... Nem szeretem azokat a lányokat, akik a lelkükben már minden férfinak — jegyesei voltak... Még olyan feleséget kapnék, aki minden barátomnak — özvegye... Hah és szinte megtullad a mellfűzőjében... És egy foga is hiányzik... De hisz még elismerés illeti, hogy hamis fogakat nem tetetett magának... Mit elismerés? Ez a legnagyobb raffineria! Egyetlen fog hiányával kérkedik, hogy senki se találja ki hogy a többi foga hamis...

Kotillion.

(Mélán támaszkodik egy oszlophoz.)

No de olyan kaczerok is ezek a férjes asszonyok hogy az embernek a kedve elmegy a házasságtól... Ott tánczol a kis báróné annyira kivágot ruhában, ami a természetesség legzsélső határáig terjed... Magától értetődik, ha az urának olyan sok kebelbaratja van!... Mily mély betekintést is enged egy ilyen kivágot ruha!... egész az illető nő lelkébe! A kerek kivágás jólétre, életveg nőre vall! a háromszögletű egy k s korlátoltságot jelent; a hátul kivágot fáille cselszövő, sőt alattomos jellemet árul el, a szívformára kivágot pedig nyilván a nyúltszívűséget tanusítja... Hm... hogy néz rám a kis báróné a tenger-kék szemével. Ten-gerre magyar! kiáltott már nagy Széchenyiuk!

A ki embert megaláz, az gyilkos.

Pozíciót kivívni ésszel, megtartani jellemmel — szokás.

Az un. komoly emberek ritkán lönek bakot, de ha megövik, aztán alaposan — nevetéségek ké válnak.

Nem igaz, hogy az igazságért betörik az ember feje. Akkor török az be, ha fogadatlanul, alkalmatlan időben, vagy rossz modorban mondtuk el.

Olyan sok a koldus és az alkalmi lap, — hogy ki se lépheünk az utcára aprópénz és apró-gondolatok nélkül.

G-ne.

Schlauch Lőrincz pásztorlevele.

Schlauch Lőrincz Nagyvárad püspöke a debreczeni katolikusok főpásztora tegnapelőtt bocsátotta ki böjti pásztorlevelét, mely két okból érdekes. Először, hogy noha egész végig, a polgári házas-ság ellen harcol, eszközeiben szelid és türelmes, — tehát más püspökök tónusával merőben ellenkezik. A második ok: Schlauch kiváló egyénisége és szavának sulya. A pásztorleveléből bemutatjuk a következő emelkedetebb részleteket főleg azokat, melyek a polgári házasság ellen, illetőleg a házasság szentségének bizonyítására vonatkoznak.

„Az önmegtagadás és a lelki magány áldott két forrása a lelki életnek. A közelgő szent időszak kiválóan üdvösséges volta főleg abból fakad, hogy Jézus példáját követve, a világ örömeitől visszavonulunk és böjtölünk. Indulunk neki a „szent lelkek tavaszának” aranyszáju szent. János gyönyörű moudását mélyen átgondolva és átérezve.

Másik vezérgondolat, hogy azon negyven-napi böjtnél végén a pusztában, melyben az Ur a mi nagyöjttünket megszentelte, hangzott el az éhséget érző Megváltó ajkán a sátán kísértésére: Nemcsak kenyérral él az ember, hanem minden igével, mely az Isten szájából származik.

... Tán még az urától is elválna a kedve-mért. De mig a válópör lefolyik — megund-nám... nem, szolgáljon csak a kis báróné tovább is az ő férje barátainak a szaporításá-ra! Haha! Hisz még a nagy böggössel is kaczer-kodik!

Utolsó négyes.

(A kijárat mellett áll, a monokliját majd a bal, majd a jobb szemére csipette.)

Természetesen a fiatal özvegy is tánczol. Nem is rosszul néz ki a szöke Beatrice, csak a neve hangzik úgy a fülemben, minf a szomorú fűz lombjai közt suttogó szellő... Még tánczo-saival is a volt férjéről beszél... Szemei ned-vesek... Milyen édes volna ezeket a könnyező szemeket fölszáritani. Mennél tovább gondolko-zom, annál inkább belátom, hogy a kis Bertat kellene váasztanom. De talán még az én olda-lamon is a meghalt férjét siratná... Es hogy néz ki abban a nyakg fekete ruhában. Ha szaka-llá nőne — és azt hiszem, van hozzá hajlan-dósága — hát bátran az Entreprise des pomp s funébres portásának lehetne nézni...

Hazamenet.

(Bundájába buvik, monokliját mellényzsebébe dugja és ballag lefelé a lépcsőkön.)

Ismét elmúlt egy bál és családi életemet még nem sikerült megállapítanom... Örüljek, vagy bosszankodjam?... A házasságra úgy van az ember, mint többnyire a premiérekkel,

A lelkipásztori éberség, a jó pásztor eme jel-lemző vonása, melyet nyomatékosan köt szent. Pál apostol Thimoteus szívére: Te pedig úgy mond vigyázz mindenben.“ (II. ad. Tim. 4. 5.) hozza magával, hogy az isteni ige hirdetésében különös gond irányuljon oda, honnét ves z é l y t e n y e g e t. Senkisémm akarhatja, hogy őt fe-nyegesse a roppant felelősség, melyről a próféta irása által szól szolgálóihoz az Ur: „Ha az ör-álló látja a fegyvert jönni és nem kürtöl és a nép nem őrizkedik és elsül a fegyver és közüle-leket v szit el: emez ugyan az ő gondnoksa-gában éretett, de vérét az őrt álló kezéből kö-vetelem.“ (Ezekiel 33. 6.)

Azért most, midőn a házasság szent-sége körül a nnyi a tévedés, az evan-géliumi igazsággal ellenkező állítás van forga-lomban és veszedelmes törekvés nyilvánul, na-gyon természetes, ha fokozott bu galommal mun-kálunk azon, hogy mély gyökeret verjen az emberek szívében a házasság szentsége. egysége és felbonthatatlanságáról szóló katolikus tan; gyakran emlékeztetjük a hívőket, hogy a keresz-tény házasság természeténél fogva egyedül az e g y h á z i h a t a l o m n a k van alárendelve.

A házasság szentség és ezzel kétségtele-nül áll, hogy az egyházra van bizva, mint a többi szentség s midőn e nagy titkot isten tit-kaiuak sáfárai hirdetik, az ige szolgálatában ál-lanak s azért úgy kell hirdetniök, kivált a szent helyen, mint isten szolgálóihoz illik, mint az isteni ige szentsége megkívánja. További fejtegetésébe nem bocsátkozom, czélszerűbbnek tartom alább egész terjedelmében közölni Szentsé-ges atyánkuak a keresztény házasságról kiboc-sátott nagybecsű encycliáját, mely jeles magyar kivonatos fordításban a Szt. István társulat ki-adványaiban található.

Budapest n az országgyűlés alatt

1893. jan. 28.

Lőrincz püspök.

Irodalom — művészet.

Pályadíj történelmi vigjátékokra. Törté-nelmi vigjátékokra pályadíjat tűzött ki a m. tud. Akadémiánál Bánffy Dezső b., az orsz-képviselőház elnöke. 1200 koronáért való pályá-zatot már a májusi közgyűlésen fog az Aka-démia kibírdetni. további 800 koronát pedig oly feltétellel bocsátott rendelkezésére a nemes báró, hogy az Akademia kamatoztassa mindad-dig, mig ez az összeg is 1200-ra növekszik s akkor ugyanoly faju müre tűzze ki díjul.

aki künn van, szeretne bejutni, aki benn van, szeretne kiszabadulni. Jól mondja a bölcs: Házasodjál, vagy ne házasodjál, mind a kettőt meg fogod banni... Ha a regényes Erzsike a duskebiü Olga, a kaczer báróné, vagy a lar moyante Berta volna a feleségem: mi más lenne a hazatérés! Ha ugyan egyáltalán a bába is mentem volna... Ugy tetszik, egyik sem az a rózsza, akit én keresek. De mi lesz velem, ha év év után mulik és én még sem házasodom? Nősülni vagy nem nősülni! Az itt a kérdés: Hamlet még azt is mondja „több dolgok vannak földön és egen, semmint azt a te iskolai bölcsekségek megálmodni is képes“... Es én szeretnék álmodni, aludni... Álmos vagyok és így tán nem is való nekem a házaselet... De azért a jövő farsangon mulhatalan meg-nősülök... Bánom is én akárkit:.... No de tán még se oly sietős a dolog. Hisz csak jövőre lesznek negyven éves. Negyven év! Hiszen akkor roppant okosnak kellennem... Tán épen ennek következtében nem is házasodom... Vagy tán éppen ennek következtében igen?

(Még jobban bundájába burkolódzik, kocsijába ül, düny-nyögve.)

... No de... persze... mindazonáltal... hm...

Julian.

Feltűnést keltő rőpirat jelent meg a napokban dr. Roth Adolftól, ki egy fővárosi testgyeuesítő intézet tulajdonosa. A 102 lapra terjedő és igen sok czinkografált fénykép-másolattal telenyemott füzet czime ez: „Miért nem lehetett eddig, és miért lehet most a test összes elgörbüléseit és az izület gyuladásokat meggyógyítani?” A könyv nem szakemberek, hanem a nagyközönség számára van írva s a dr. Roth intézetében gyógyult betegek kezelés előtti és utáni képmásaival van benne szemmel láthatólag bebizonyítva, hogy az ugynevezett „gépgyógyítás” móddal mily meglepő eredményeket lehet elérni. A kis mű Grill Károlynál jelent meg s 60 krajczárért minden könyvkereskedésben kapható: mi azért tartjuk érdemesnek a felemlítésre, mert tény, hogy igen sok a kinőtt vállu és görbehátú gyermek, ugy a vidéken mint a fővárosban s ezeknek a szüleinek nagy vigasztalás lesz, ha olvashatják és a képekből láthatják, hogy kis betegek számára van menekvés, csak kellő időben alkalmazzák az orvosi segítyt!

Sárossy Gyula egy kiadatlan verse. A „Arany trombita” szerzőjétől, Sárossy Gyulától egy még eddig ösmeretlen verset közöl a nagyváradi „Sz—g.” Sárossy ezt a verset egy aradi vendéglőben akkor extempore-alta, mikor híre futott a solferinói csatának, a hol az osztrák hadsereget megverték a francziák. A rögtönzött vers az volt:

A krinolin.

Mi a színe a magyarnak?
Most fekete sárga szín.
Mi kell most a magyar hölgynek?
Nem egyéb mint — krinolin.

Gyakran fel is hajtja a szél
Tréfából a krinolint —
S akkor megláthatni rajta
A fekete-sárga színt.

Méddig uralkodik rajtunk
A fekete sárga szín?
Beharangoz útó nélkül
Most annak a — krinolin.

Ezért a versért Sárossyt a nagyváradi örvényszék elé állították.

Hymen.

Fényes esküvő. Nagyváradon tegnapelőtt délelben tartotta esküvőjét dr. Fráter Imre, Bihar megye közkórházának igazgató főorvosa bájos arájával: Jelentsik Erzsikével, Jelentsik István n.-váradi törvényszéki bíró művelt leányával. Jóval az esküvő előtt már megtelt előkelő nagy részben hölgy közönséggel a váradoszlai ev. ref. templom.

Az urasztala körül az első padosorokban foglaltak helyet a többek közt br. Döry József főispán. id. Gyáló Lajos kir. törvényszéki elnök. dr. Konrád Márk igazgató tanár stb., stb. Az orgona hangjai jeleztek a nászközönség érkezését. Az érkező párok a padosorok mellett sorfalat képezve várták a menyasszonyt, kinek megérkezése után Csák Máté ev. ref. lelkész megkezdte az esketést. — Először rövid, de meghatóan szép beszédet intézett a megeskendő párhoz. Beszédében abból indult ki, hogy az ember a paradicsomban a nő által kárhozott el, de a böcs isteni gondviselés kárpótlásul épen a nőt rendelte az emberiség boldogítójává.

Halmozzuk el az embert kincsekkel, de tiltsuk meg tőle, hogy szeressen: lerakja a kincseket lábainkhoz s csak szerető szív után esd. Végül az Ur áldását kérte le az ifju párra. Az esketés után a nász vendégség a Zöldfa szálloda nagy termébe gyűlt össze gazdag lakomára.

Ott voltak az ifju páron kívül az örömszülők: Fráter Imre a debreczeni szabadelvű párt elnöke és Jelentsik István és neje; násznagyok: Sebetics Raymund huszár kapitány és Szabó Kálmán kereskedő; nászasszonyok: Sebetics Raymundné szül. Fráter Gizella és Szabó Kálmánné; koszoros leányok: Szabó Irénke, Bige Ilonka. Száhlender Etelka, Fráter Erzsike Fényes Szeréna, Jelentsik Margit és Jelentsik Klára; vőfélyek: dr. Fráter Imre debreczeni orvos, Fráter István, Körffy Lajos, dr.

Bogdánffy Márton, dr. Lukács Gyula, Ertsey Pál és Jelentsik István.

A nászvendégségben résztvettek még báró Döry József főispán, Beöthy Andor alispán. Gyáló Lajos törvényszéki elnök, Czifra Gerő, dr. Márk, dr. Kiss Ferencz, Leszkay János nagy birtokos (B.-Szt.-Márton), Száhländer Károly nejevel, Fráter Zoltán (Almosd), Fráter Kálmán és neje, Bige Gyula és neje, Csák Máté az eskető lelkész továbbá özv. Mártonffy Miklósné a menyasszony nagyanyja és Mártonffy Katinka a menyasszony nagynénje.

A lakoma alatt egyik felköszöntő a másikat érte. Elsőnek emelt poharat Szabó Miklós ottományi birtokos (a völegény sógora) életve a fiatal párt. — Fráter Imre, debreczeni orvos, a vőfélyek nevében a nyoszolyólányokért ivott. — Beöthy Andor alispán lendületes pohárköszöntőben éltette a menyasszony nagyanyját Mártonffynét. — Gyáló Lajos törvényszéki elnök az örömszülőkre mondott igen szép tósztot. — Ezenkívül volt még számos, sikerült pohárköszöntő. Majd Rácz Jóska bandájának kitűnő zenéje mellett tánczra perdel a lakodalmozó sereg s aranyos jókedvvel járták egész az esti órákig.

Tanügy.

*** Házi ipari tanfolyamra jelentkező tanítók napidíja.** A Gönczy egyesület szoboszlói körének közgyűlése, melyről már tegnap közöltünk tudósítást, elfogadta Kiss György tagtársnak azon indítványát, hogy a járásköri gyűlés keresse meg a központi bizottság elnökségét az iránt, hogy a hajdumegyei közigazgatási bizottság ötös küldöttség által a rendező háziipari tanfolyamra jelentkező néptanítók részére javaslatba hozott 1 frt. napi díj méltányosabban állapíttassék meg, mert az csakugyan nem kívánható hogy a közügy szolgálatában minden anyagi előnyök kizárásával működő tanító a póttanfolyamra ráfizessen. Ezen kérelem annyival inkább méltánylandó, mert a háziipari tanfolyamon való részvétel nem lét-kérdése a tanítóknak, a mint volt a 70-es években rendezett póttanfolyamokon való megjelenés.

*** Megé-e 400 frtból egy tanító család?** Vincze József földesi rektor, a ki sürűen dolgozik tanügyi lapokba, a Gönczy egyesület szoboszlói körében egy darab 10 koronás aranyat ajánlott fel az egyesület azon tagjának jutalomdíjjal, aki bebizonyítja, hogy egy három tagu tanító család 400 frt. fizetésből tisztességesen meg tud élni. Valóban szomorú állapot az, mely alkalmat ad ilyen kérdések föltehetőse, s nagyon valószínű, hogy a felajánlott dályadíj mindvégig a Vincze József javára fog gyümölcsözni.

Napi hírek,

Tájékoztató.

A királyi táblán hivatalos órák a segéd és kezelő hivatalokban d. e. 8—12, d. u. 2—5 óráig tartatnak. — Az igitató, kiadó hivatal és az irattár a felelőnek felvilágosításokat ad hétköznapokon d. e. 9—11, d. u. 3—4 óra közt; vasárnapokon és ünnepnapokon d. e. 10—11 óra közt.

Nyilvános olvasóterem a kollégiumban, nyitva van hétfőn, szerdán, szombaton d. u. 3—6-ig.

Anyakönyvtár a kollégiumban a közönségnek nyitva pénteken délelőtt 11-től 12-ig.

Múzeum a kollégiumban nyitva van vasárnapoként d. e. 10-től 12-ig.

A m. kir. meteorologiai intézet időjelzése a debreczeni távirtda hivatalnál, február 10-én: változó felhőzet, enyhe, eső, olvadás, szeles.

Jégpálya a Margit fürdő telepén; használatosságát kék-sárga zászló jelzi a piacz utcai Dragota háznál

Séta hangverseny a Margit fürdőben, minden vasárnap d. u. Rendezi a katonai zenekar.

Színház, a Kossuth utcán. Naponként előadás. Kezdete este 7 órakor

Febr. 11. Az orvos és gyógyszerész egyesület közgyűlése, délután 5 órakor, saját helyiségében.

Febr. 11. Függetlenségi párt bálja a Koronában.

Febr. 11. A debreczeni jótékony nőegylet és az Emke közös bálja a Bika disztermében. (karton bál.)

Febr. 12. délelőtt 9 órakor az izr. hitközség elnökválasztó közgyűlése.

Febr. 12. délután 3 órakor a szabadelvűpárt közgyűlése a Bika szálló kisebbik éttermében.

Febr. 12. Czigány-bál a „Korona” disztermében

Febr. 12. Álarcos bál a Margit fürdő disztermében.

Febr. 12. E. m. k. e. fiókegyletének közgyűlése délelőtt 10 órakor a városháza nagytermében.

Febr. 13. A helyőrségi tisztikar zártkörű táncostélye a Bika disztermében.

Febr. 14. Hajdúvármegye közgyűlése délelőtt 9 órakor.

Febr. 18. A kereskedő ifjak önképző egyesületének zártkörű dalestélye az „Arany Bika” szállóban.

Febr. 18. Esküdtészeki tárgyalás.

Febr. 18-tól febr. 28-ig ló és szekér összejárás a Komáromy háznál naponta d. e. és d. u.

Febr. 19. A kölesön segélyző egyesület közgyűlése.

Febr. 19. Az „Alföldi takarékpénztár” közgyűlése délelőtt 10 órakor.

Febr. 26. Az iparos-kör közgyűlése délután 3 órakor.

Febr. 26. A színházi nyugdíjbiztoság közgyűlése a színházi nagyteremben.

Márcz. 1. 2. 3. 4. 5. 6. Rendes évi katonai sorozás a városháza kistanácstermében.

Márcz. 1—24. napjain lóosztályozás és lóvizsgálat a város istállójánál.

— A debreczeni iparoskör saját helyiségében e hó 26-án (vasárnap) d. u. 3 órakor reodes évi közgyűlést tart. Tárgysorozat a következő lesz:

1. A választmány jelentése a legutóbb tartott rendes közgyűlés idejéig lefolyt eseményekről. 2. A mult 1892-ik évi pénztári számközlések a számvizsgáló bizottság jelentésével, a felmentvény megadása. 3. A költségvetés megállapítása az 1893-ik évre. 4. Az alapszabály értelmében kizorsolt 20 választmányi tag helyének választás utáni betöltése, pénztárnok, jegyző, könyvtárnok, gazda és ügyészek és számvizsgáló bizottságnak 1 évre leendő megválasztása. 5. A választmány javaslata az alapszabály több pontjaoak módosítására vonatkozólag. 6. A szabályszerű időben az elnökséghez beérkező indítványok tárgyalása. Kelt Debreczenben, az 1893. évi február 5-én tartott választmányi üléséből. Serli Ede elnök, dr. Bakos Imre titkár.

— **Tisztviselők utadója.** (Államtitiszttviselőké a vasutiak.) A belügyminiszter Debreczen sz. kir. város tanácsának tudakozására sokakat érdeklő leiratot intézett ma Debreczenbe. A miniszter, illetőleg Andrassy államtitkár (ki neve elől rendesen elhagyja a „gróf” czimet,) ezeket mondja: Azon kedves megoldása iránt, vajjon az állami és hatósági tisztviselők utadó mentessége a multa nézve is érvényesíttessék-e s illetőleg, hogy az 1881. és 1892 évekre már befizetett utadó összegek visszatérítése is elrendeltessek-e, a kereskedelemügyi miniszter aonak idején körrendeletileg szándékozik intézkedni. A mi azon kérdést ilgiti, hogy a magyar államvasutak alkalmazottjai állami hivatalnokoknak és községi adó alól menteseknek tekinthetők-e? erre nézve azt jelent ki a belügyminiszter, hogy a magyar államvasutak alkalmazottjai nem államtitiszttviselők, minélfogva azon körülménytől, hogy az 1891 évi I. t. cz. az államvasuti hivatalnokokat és szolgákat a személyes szolgálat jellegével bíró (bár megváltható) községi közmunka tartozás alól felmentette, egyáltalán nem lehet következtetni arra, mintha az államvasuti alkalmazottak a törvényes rendelkezéseken alapuló egyéb községi terhek, illetve pótdók viselésének kötelezettsége alól is felvolnának mentve.

— **Öngyilkos asszony.** Hadházon Kovács Jánosné Gargya Sára életuntságból tegnapelőtt felakasztotta magát, egy három éves unokájának szeme láttára. Mire felnött emberek észrevették, már hallva volt.

— **Ösmeretlen hadkötelesek.** A katonai ügyosztály arról tett jelentést a városi tanácsnak, hogy az 1892 évre felhívott korosztályokból az év végén 176 ifju teljesen ösmeretlen s kipuhatható nem volt.

— **Isteniszteletek** Holnap, vasárnap az ev. ref. templomban az istentiszteletet végezzük: a nagy templomban K. Tóth Kálmán, a kis-templomban Kassa Béla s. l. a Kossuth utcza templomban Elek István s. l. az ispotály templomban Tóth Mihály s. l. A r. kath. templomban reggel 7 órakor szentmise, 9 órakor nagymise, szentbeszéddel tartja Léky Kornél s. lelk., 11 órakor csöndes mise; d. u. 3 órakor litánia. Az ágost. hitv. evang. templomban holnap Szabó János hittanhallgató predikál. Isentisztelet kezdete 10 órakor.

— **Pályázat a városháza terveire** Bészler Lajos gazdasági tanácsnok ma olyan jelentést terjesztett a tanács elé, mely, hisszük, erős lökést fog adni a városháza bővítése ügyének, s ez az ügy most már gyors tempóban fog tovább fejlődni. A tanácsnok ur következő javaslatot teszi: miután a városháza kétemeletesre bővítése elodázhatatlan szükség s az építkezésnek egyik főkélléke -- a pénz együtt van, kétszen áll, ideje volna, hogy a tanács előterjesztést tegyen a közgyűléshez az építés elrendelése iránt. E határozathoz szükséges még egy olyan program, melynek alapján a tervek készítésére a pályázatot kibírdetni lehet. Bészler Lajos arra kéri tehát a tanácsot, hogy a már tanácsilag megállapított programot újból revidálja s azt az előterjesztéssel együtt határozat hozatal céljából vigye a városi közgyűlés elé.

— **A debreczeni ker. ifjak önképző egyesülete** dalkörének dalestélye iránt, mely február 18-án az arany „Bika” szálloda dísztermében fog megtartani, igen nagy az érdeklődés. A dalkedvelő közönség türelmetlenül várja ezen estélyt, hogy magának kellemes órákat szerezzen a szép dalokban, melyeket a dalkör tagjai szabadsággal tanul be. Ezen estélyre az ez évről aláírt pártoló tagok szabad jegyöket érvényesíthetik.

— **Ünnepély a főiskolában.** A kollegium akadémiai tanszakain ma nyitották meg a második félévet. A tanuló ifjuság előtt Dézsy Lajos szénior felolvasta az iskolai törvényeket, az új névsort és a mult évi pályakérdésekre beérkezett pályázatok eredményét, valamint az 1893. évre kitűzött pályakérdéseket. Végül dr. Erdős József rektor professzor buzdító beszédet intézett az ifjusághoz. A pályázatok eredménye a következő: A kaszinó által hirdett Kazinczy pályázattal a népszinmű fejlődésének megírásával 5--5 drb. 20 frankos aranyat nyertek Wertheimer Emanuel és Szűcs Jenő 8. o. tanulók társaszerzők és Virág István 3 th. — „Beszélő szikla” ez. népies költői elbeszéléssel ugyanazon alaptól 10 drb. „Villik táncza” cz. verset, elbeszéléssel pedig 5 db. aranydíjat kapott Pótor Elemér 4 th. Az 50 frtos Hatvani pályadíj dogmatikai kérdésre a beérkezett két mű között megosztott. Dombó László 4 th. 35. Gaál György 4 th. 15 frtot kapott. A Keresztesi-Deák alaptól kitűzött római jogi tárgyú kérdésre 3 mű pályázott. A díj megosztván, Dóczy Emil 2 th. és Hajdu Lajos 2 th. társaszerzőknek 64. Nádudvari Jenő 2 th. csak 20 frt ítélte oda: Bálai Béla 1 a 3 th. műve dicséretben részesült. — A Péczely IV. alap pályadíj t 35 frtot az egyetlen, homilétikai tárgyú munka kapta meg. Szerzője Gaál György 4 th. Váradai Szabó pályakérdésre pályázott egy munka. Az 50 frt díj kiadatott G. Szabó Mihály 3 th. A Balyovszky díjért versenyzett két költői levél. 50 frt díjat elnyerte Király Péter 1 th. „Az élet hangulat” című költeménye. A Dr. Balkányi Miklós alapítványából közgazdasági munkára kitűzött 50 frtot nyerte az egyetlen pályázó Ballay Béla 3 th. „A valuta fogalma és mai rendezése” című munkájára. A Keresztesi-Deák pályakérdést két munka fejtette meg, az idealizmusról és realizmusról írva. A díj megosztott Csia Kálmán 3 th. (50 frt) és Ballay Béla 3 th. (34 frt) között. A jövő évre kitűzött pályakérdések hétfőn közöljük.

— **Konferencia-beszédek a r. ka h. templomban.** Hamvazó szerdától kezdve, minden

szerdán délután 5 órakor, a böjti napok alatt W o l a f k a v. püspök tartja a Franciaországban is szokásos u. n. konferencia beszédet mely alkalommal különösen az intelligencia részvételére számítanak. Pénteken ugyan ily beszédeket tart d. u. 1/2 3 órakor W o l a f k a püspök a nép számára.

— **Eljegyzés.** Máté Miklós munkácsi egyh. m. gkath. végzett papfővendék eljegyezte Papp Eugénia kisasszonyt, Pepp Emil felső sárándi gkath. lelkész és cz. alperes leányát.

— **Hangverseny.** A Margit-fürdőben vasárnap a szokott hangverseny a következő műsorral tartatik meg: 1. Dunai gigerli induló Schimertől. 2. Nyitány a Tel Vilmos operából Rossinitől. Ninetta keringő a Ninetta hercegnő című új operettből Strausstól. 4. Intermezzo, Gillettől. 5. Egyveleg a Rigoleto operából Verdítől. 6. Változatok Strobeltől. 7. Gazdászpolka Czapektől. 8. Nagy egyveleg a Viceadmirál cz. operából Milöckertől. 9. Hajrá! gyorspolka Ziehrertől.

— **Az izr. hitközségi elnök választás 1893.** február 12 ik napjának (vasárnap) délelőtt 9-től délután 1-ig terjedő időpontjára kitűzve, tisztelettel meghívjuk azon választó urakat, a kik dr. Balkányi Miklós urat kívánják elnökül megválasztani, hogy a jelzett napon azaz 1893. február 12 én reggel 9 órakor a Frohner-féle szálloda udvari nagytermében gyülekezni szíveskedjenek. Debreczen, 1893. Február 10. A Balkányi párt intőző bizottsága.

— **A kettős őrház lebontása.** A debreczeni t. abonyi vasút építési vállalkozói a város tudta és beleegyezése nélkül a vásártéri állomásnál egy kettős őrházat olyan területre építettek, a mely a honvéd lovas laktanya telkéhez tartozik. E miatt a város és vasutársaság között egy kis perpatvar támadt s hosszas diplomáciai tárgyalások fejlődtek ki a jogtalanul elfoglalt terület beépítéséből. A honvédelmi és kereskedelmi minisztereknek kellett közbelépni, hogy az őrházat eltávolítsák onnan. Végre ezen a héten csakugyan leromboltatta a h. é. vasutársaság a kettős őrházat s ennek területét Bészler Lajos tanácsnok és Balogh Mihály főmérnök ma vették vissza a város tulajdonába.

— **Találtatott az 5. számú vám háznál** egy hordó leeresztő korcsolya. Kellő igazolás mellett tulajdonosa jelentkezék az I. kerületi kapitányságnál.

— **Számталányunk megfejtése:** „Panama.” — **Lapunk** mai számában veszik olvasóink Aron Manó és társa hirdetését, melyre ez uton is felhívjuk b. figyelmüket.

Debreczeni ingatlanok forgalma. a kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóságnál f. évi február 4—11-ig. Bányai János és neje Szabados Erzsébet veszik, Szabados Ferencz és neje Gutti Zsuzsanna csapó kereti szőlője egyrészt 126 frt 25 krért. Körösi András és neje Dari Erzsébet veszik, Veréb Lajos és neje Katona Julianna szél utcza 2478 sz. házát ondódi földével 3000 frt Dien László és neje Koröcs Julianna veszik Jöch Sándor ondódi földét 475 frt. Mártha Zsuzsanna Nagy Lajosné v. sz. Jöch Sámuelné Papp Erzsébet téglás k. rti szőlőjét 300 frt. Nehéz József és neje Süvöltös Mária veszik Nagy János és neje Takács Julianna árok utcza 749. sz. házát ondódi földével 3200 frt. Fekete Imre és neje Husák Erzsébet veszik Molnár János és neje Vincze Katalin libakert sor 1193. sz. házát 850 frt. Hüse János és neje Nagy Zsuzsanna veszik, Piskolos Zsuzsanna öz. v. Móre Jánosné új földét 386 frt. Szokol Johanna veszi Vas János szegietes utcza 90. sz. házát 4600 frt Oláh István és neje Kovács Klára veszik Sarkadi István hatvan utcza szőlője egyrészt 500 frt ifj Szegedi Dániel és neje Boruzs Eszter veszi Szűcs István és neje Kátai Eszter kigyó utcza 128. sz. házát ondódi földével, Kis Sándor és neje Balogh Rózsalia veszik Major Andás és neje Facsar Zsuzsanna halapi kapálóját 840 frt. Koczka János és neje Fábian Eszter veszik Hegedüs István és neje Katona Julianna iskola utcza 3192. sz. házát új földével 1300 frt. Szabó Imre veszi István 3674. sz. házát 1200 frtért.

x **Föt. Kneip Sebestyén** könyvében: „Igy kell élnetek figyelmeztet a bab kávé egyedüli használata ellen, és vérszegény, gyengék, nők és gyermeknél épen méregnek mondja. Azonban a babkávét izéhez más annyira hozzászoktunk, hogy daczára a gyomor és az idegek iránti ósmert veszélyességének, és hogy ez gyakran a gutaütés okozója, senki sem akar róla lemondani. Es így pótlékot kell e találni a mely ennek ártatlanságát gátolja és a babkávénak izét mégis megtartsa, A főtiszt. ur általi hirdetményben a Kathreiner fiele Kneipp-malátá-kávé babkávét zamattal mint legmelegebben ajánlottban a pótlék megtaláltatott Kivánatos, hogy ezen belföldi kávépótlék mely a babkávéhoz félig hozzá kevertetik mennél szeleesebb körben megösmertessék, és tudni kell, hogy ennek szeretett izé megtartatik és hogy egyszersmint, mit többi pótlék nem nyújt, egészséges, táplálékony és olcsó, s hogy így ez a szó szoros értelmében egy új nép-táplálékesítéses é t s z e r.

x **Hideg lábak ellen** ismételve dicsérni, ha lottuk a Pain Expellerrel való bedörzsöléseket. Már az első bedörzsölés után kellemes melegség áll be. Meghülesek ellen melyeket nevezetesen oly időben, mikor járványok pusztítanak nem szabad elhanyagolni, ezek ellen biztos és gyors hatásuaknak bizonyultak a Pain-expellerrel való bedörzsölések. Épen így fájdalomcsillapító hatásuak csuazal és közsüvnyénél. A Pain-Expeller, melyről itten szólnak a „Horgony védjeggyel ei van látva, a miért is legjobb ezen rég jónak bizonyult szert a gögyszertárba „Richter-féle Horgony Pain-Expeller“ elnevezés alatt kéri. Egy üveg ára 40 kr., 70 kr. és 1 frt 20 kr.

x **Dreher-féle export palackser.** Ezen világhírű gyárte ep igazgatósága a jó birnévnek örvendő Kovács és Mezey budapesti thea és rum nagykereskedő-czégnel egy föeláúsító helyet létesített. Megjegyzendő, hogy az egyik társfnök Kovács István ur kiváló szakértő, majdnem két évtizeden át Dietrich és Gottschlig czégnel mint intőző működött, és a czég tulajdonosokat nagyon szolid üzletembereknek ismerik.

Színház.

Színházi körök figyelmébe. Bianchi Bianka, a m. kir. opera primadonája megkezdte művészi körútját s e hó 19-én lép föl Aradon. A nagy művésznő föléptetését — ki néhány év előtt már hangversenyzett Debreczenben is. Ajánljuk az igazgató figyelmébe.

A királyi tábla mulatsága.

Febr. 11.

Tegnap este a Margit fürdő dísztermében fényesen sikerült mulatságot rendeztek a királyi tábla tagjai, vendégeül a törvényszék és járásbíróóság tagjait s ezek családjaít híván meg, s így a mulatságon tisztán csak a Taemis istennő oltalma alatt álló törvény emberei vettek részt, a mi a mulatságnak az egyöntetűséget, s ezzel a kedélyességet biztosította.

A társaság tagjai 8 óra után kezdtek gyülekezni. Puky Gyula kir. táblai elnökne, a nálla meg szokott elızıékenységgel és szeretetre méltósággal fogadta az érkező vendégeket, s vitte egész estve a házi asszony szerepét 9 óra után a társaság asztalhoz üt kedélyes vacsorához, a pohár köszöntök ez uttal emaradtak, a minek oka leginkább abban rejlett, hogy a tánczra vágyó fiatalok, közvetlenül a vacsora után, asztalontást csinált, s átmenve a tánc teremé a Magyarai fiuk ta p alá valója mellett kezdetét vette a táncz, mely tartott kivilágos kivivadtig.

A fent nevezett három hivatal tisztviselői majdnem teljes számban jelentek meg. A hölgyek közül ott voltak. Puky Gyuláné, Csathó Ferenczné, Széll Farkasné, Cserna Vinczné, Nyers Lajosné, Hieronimy Bélané, Kovács Antalné, Egri Kálmanné, Naményi Józsefné, Danilovics Elekne, Unger Gusztávné, Mery Ottóné, Ujhelyi Andrásné, Baróthy Bélané, Hrehus Viktorné, Harsányi Gusztávné, Bakó Józsefné, Deák

Ferenczné, Kolbenheier Kálmánné, Hauler Pálné urnők és Bay Mariska és Ida, Roth Ilus, Szél Marián Csathó Ella, Draveczky Anna, Hieronimi Erzsike, Pilisi Kata, Unger Aranka és Irma, Mérey Ottília, Ujbelyi Emma kisa szonyok.

Nem hisszük, hogy a mai Emke és nőegyleti közös bálnak a tegnap este ártalmár lett volna, akik ott voltak bizonyára oly jól mulattak, hogy ma szívesen tolytatják a murit kedvet csinálva hozzá még azoknak is, akik ott nem voltak; de meg nem is olyan bálozó közönsége van Debreczen városának, akik egy átánczolt éjszaka után másnap este ne tudnák a mulatság fonalát újra megtalálni, s szőni-fonni azt tovább, áldozva Terpsichore istenasszonynak, elősegítve ezzel is az erdélyrészi magyarosodás, és az árvák szent ügyét.

Vegyes hírek.

* **Farkasok pródái** Zsablacz, krassó-szörény megyei faluban a haldokló erdőörhöz hívták a papot. Ez fegyvert véve magához, minden habozás nélkül utra kelt, de többé nem tért haza. A haldoklótól visszatértében farkasok rohanták meg s másnap véráztatva hóban találták meg szétroncsolt holttestet, talárja foszlányait és fegyverét. — Hasonló szomorú megrendítő eset érte Fábrián István aszódi lakost, ki Budapestről — ahol a piaczon adott zöldséget — ment szekerén Aszód felé, mikor Kerepesnél egyszerre csak megtámadta két farkas. Hiába védekezett. A farkasok egy félóra alatt szétmarczangolták őt is, a lovait is és később megtalálta egyik társa a lovak csontjait, meg Fábrián csizmáit.

* **Bltant dinamit szállítvány.** A napokban a pozsonyi Nobel féle dinamit és füsttlen puskapor-gyár nagyobb láda dinamit patronot küldött Diósgyőrbe. Az elküldésről értesítették az illető czéget, de ez a szállítványt három nap múlva sem kapta meg. Azonnal táviratot küldött a pozsonyi gyárnak mely reklamálta a ládát, a nélkül, hogy eddig nyomára jutottak volna. A veszedelmes patronok eltűntek s a vizsgálat már folyik, hogy a s katasztrófát kiderítsék.

* **A brüsszeli lopás.** A flandriai gróf névtelen levelet kapott, melyben értesítik, hogy 300 000 franknyi váltság díj lefizetése mellett teljesen visszakapja az ellopott ékszereket. A levelet átadták a vizsgálóbírónak. Több ékszerésznél házmotózást tartottak és 3 egyént letartóztattak.

Törvényszéki csarnok.

A szabadiábra helyezett Sonnenberg Sonnenberg M. D fővárosi nagykereskedőt, aki fél millió forint passzívával nem régen csödbe jutott és akit Csárán vizsgálóbíró letartóztatott szabadiábra helyezték. Sonnenberg ugyanis arra a vádra, hogy kilenczven ezer forintot vont volna el jogtalanul hitelezőitől, kimerítő vallomást tett. A nagykereskedő debreczeni két sógora Feischl Emil és Károly akiket szintén megidéztek Debreczenből, ugyanily értelemben vették a vizsgálobíró előtt Sonnenberg ellen tovább foly a vizsgálat, melyet legközelebb befejeznek.

A Feischl-féle csődügy. A következő sorokatt vettük:

A Lippmann-féle egyezség tárgyában oly közlemények jelentek meg a helyi lapokban, melyek irányzatos egyoldalúsággal tüntetik fel a történeteket s helyzetet. Ezekkel szemben mint Lippmann Sámuelnek ez ügyben eljár jogi képviselője a tényeket következőekben vagyok kénytelen feltárni: Lippmann Sámuel üzleti tartozására fizetett az egyezség szerint 75,000 frt készpénzt, Feischl-féle váltók visszaváltásáért 15 000 és 9000 frtot, kiadott pedig készpénzben a csődtől 83,000 frtot, továbbá átvállalt Feischl-féle tartozást 2000 frtot, ez összesen 184 000 frt készpénz. A közlemény tehát ez adatok elhallgatásával tendenciosus és téves. De tésves annyiban is, a mennyiben Lippmann tartozását Feischl féle követelésnek s az egyezséget ezen csődtömeeggel megkötöttnek mondja, mert az egyezség a Sonnenberg és Feischl tömegek gondnokaival jött létre épen azért, mert a két tömeg közötti vitás kérdés az, hogy jogosan tart

hatta-e magát a Feischl czég hitelezőnek, avagy minden követelés az eredeti jogviszonynak megfelelőleg Sonneberget illeti-e? Ezek szíves közlését kérve, maradtam tisztelettel dr. Freund Jenő.

Az első debreczeni tolvajszövetkezet tegnap állott a kir. törvényszék előtt. — Ez a banda több hónapon át élt Debreczenben és „utazott“ mindenben, a mi elmozdítható volt. A pénzt épen úgy nem vetette meg, mint a sejtést, vagy az aprómarhát. Végre kézrekerült a banda, melynek feje Csülki Molnár István volt, a ki a bűd-szent mihályi rablógyilkosságban is kompromittálva volt. A törvényszék tegnap este 8 óráig tárgyalta a banda ügyét és ítéletét következőkben hirdette ki: Csülki Molnár István kapott 3 rendbeli lopás bűntetteért öt évi feyházatot és ugyanennyi hivatalvesztést; Galys József 3 rendbeli lopásért 3 évi börtönt; Molnár János 2 rendbeli orgazdaságért 2 évi feyházatot, 3 évi hivatalvesztést; Hadházy István 2 rendbeli orgazdaságért 1 évi börtönt és 3 évi hivatalvesztést; Tács Mihály egy rendbeli orgazdaságért 7 havi börtönt; Kállay Imre orgazdaságért 10 havi börtönt; Bódy László 2 rendbeli tulajdon elleni kihágásért 8 napi elzárást és 10 frt pénzbüntetést; Szalkay András tulajdon elleni kihágásért és okirat hamisításért 7 havi börtönt; Fekke János közokirathamisításért 3 havi feyházatot. Kettő kivételével valamennyi vádlott fellebbezett, az ügyész egy ítéletkivételvel valamennyit megfelelőbbre. Káros épen 30 jelent meg a kiknek a kára ugyan megítélt, hogy mikor látják, azt bajos volna megmondani.

Közgazdaság.

* **Allatok szállítása Németországba.** A német birodalommal kötött állategészségügyi egyezmény, mint már tegnapétt említ tük, folyó évi február hó 1-én életbelépve, ez időponttól kezdve állatok a következő feltételek mellett szállíthatók a német birodalomba vagy ezen keresztül irányított lovak, öszvérek, szamarak szarvasmarhák, juhok kecskék és sertések szabályszerű marhalevelekkel látandók el. A német birodalomba vagy ezen keresztül irányított öszvérek és szamarak marhalevelei szintén az előirt bélyeges kincstári őrlelapokon állítandók ki és bélyegjegyeket ily marhalevelekre ragasztani ille öleg szamarak és öszvérek után bélyegilletéket lerovatni nem szabad. Lóra, öszvérré, számarra vagy szarvasmarhára vonatkozó marhalevel csak egy állatról, jubra kecskére vagy sertésre vonatkozó marhalevel több állatról is szólhat. A marhalevel több állatról is szólhat A marhalevel-kezelőnek marhalevelet a birodalomba vagy ezen keresztül irányítani csak abban az esetben szabad, ha az állatok származási helyén, vagy az ezzel határos községekben 40 nap óta sem keleti marhavész, sem járványosan más ragadós betegség nem uralkodott, mely a marhalevelén leirt állatok fajára átragad. A marhalevel-kezelők kötelesek tehát a német birodalomba vagy ezen keresztül irányított marhalevelekben ezt a körülményt kitüntetni. A német birodalomba vagy ezen keresztül irányított marhalevelek német fordítással látandók el. Ily marhalevel-ek érvényesége, a német birodalommal való állatforgalomban 8 napig tart. Az érvényesség tartalma mindenkor az állatorvosi lelet keltétől (a kelt napját bele nem értve) számítandó. Állatszállítványok akár bevitelre, akár átvitelre a német birodalom területére csak a következő pontokon, ott eszközölt állatorvosi vizsgálat után, bocsáttatnak be: a) a porosz határon: Oderberg — Annaberg állomáson át (sertések minden keden és pén eken, egyéb állattajok szerdán), Pless — Dzieditzén s Myslowitzon át (labon, a hét bármely napján), Mittelwalde vasuti állomáson át (a hét bármely napján). — Ruhbank — Liblaunál, tovább-

b) Leidenbergnél (minden kedden); b) a szász határon Zittennél, Bodenbach—Tetschennél és Voiters—Reuthnál (az előbbi két ponton a hét minden napján, az utolsó ponton minden hétfőn és csütörtökön); c) a bajor határon nyitandó telepő állomások későbbben fognak köztéteteni d) a württembergi határon Friedrich-Hafenén át (a hét bármely napján); e) a bádeni határon Constanzon át (a hét bármely napján); f) az elzász-lotharingeni határon, a bási mellékvámhivatalon át (a hét bármely napján) A vizsgálat költségeit a szállító fél köteles viselni.

* **Állami bevételek és kiadások.** Megjelent a kimutatás a magyar koronához tartozó állampénziáraknál a mult év utolsó negyedében előfordult brutto-bevételekről és kiadásokról. Az eredmény az hogy e negyed mérlege 5,638,613 forint 21½ krajczárral kedvezőlenebb, mint volt az 1891. év utolsó negyedének mérlege. Noha ugyanis a bevételek 5.1 millió forinttal emelkedtek a kiadások 107 millió forinttal voltak nagyobbak, mint az 1891. év utolsó negyedében. A mi már most az egész mult évet illeti, a bevételek 27, 371,130 frt 87 krajczárral voltak nagyobbak, mint 1891-ben. Ezzel szemben azonban az egész évi kiadások 39,896,854 frt 70½ krral emelkedvén, az 1892. év mérlege 7,525 723 frt 83% krral kedvezőlenebb, mint az 1891. év mérlege.

Rut leányok mentsháza.*)

— Bevezetés egy regényhez. —

„Kráó.“

Írta: **Jókai Mór.**

Rut leányok?

Hát vannak a világon rut leányok?

Vagy, élesítsük még a kérdést: van a világon egyáltalában valami rut, a mit a természet alkotott?

Az idomtalan viziló, a százfogu kajmán, a varangy, a pók, a barlangbuvó sziréa, feketével, veres kopolyuival csak a laikus szemében rut: a természetbuvár előtt az mind tökéletes s a saját fajtája előtt bizonyosan szép.

Azok a világ végén lakó népek, meg a kik az ismeretlen világrésznek közepén tenyésznek, korom fekete, mahagoni-barna, pergamensárga, olajfakó, rezvörös színűek, bizonyosan a maguk arcszínét tartják a legtökéletesebbnek, s a kik a leányaiknak az orrát felhásíják, az ajkát csigahéjra tesztik, hogy szélesen kiforduljon: az arcukat piros és kék sávokkal hosszában befestik s tühegygyel telerajzolják bizonyosan abban a meggy zódésben élnek. — hogy ök most azokat megszébbítették. S a Nyanza-parti szerezsen kétségtelenül büszke arra a két hegyes szarvára, melyet a felesége sodort össze a homlokán a hajából, mézgával és viaszszal kikeményítve. Nekünk az rémület volna: azoknak dicsekedés.

Nincsennek rut állatok a világon.

Rut emberek pedig nem is lehetnek.

Az embernek az arcvonásokon, az idomokon kívül még van valami adva, a mit a helys arcnak lehet nevezni.

Mikor egy olyan rutnak született arcot meg világít a szivből keringő fény, az idomtalan arczon átsugárzik az érzés: egy könnyesepp ragyogása a szemekben egyszerre hogy meg változtatja az egész kifejezést.

Vagy hát nem a gyöngéd érzés, hanem a ördögi vad szenvedély, mely épen hozzá illik azokhoz: az kapja fel az alkalmat, — hogy a rutból ideált teremtsen, hogy azt, a mi ocsmány, csábitóvá varázsolja; ez a megördögítése a rutnak va óságos ígézet hatalmával bír.

Poppaea, Nero kegyencze, majom potáju volt s Cleopatra arca fekete.

Én magam is ismertem egy ilyen alakot. A mi nemzeti színházunknak volt (még a szabad ágharc előtti időkben) egy elsőrendű ballerínája. Ezt valóságos halálfejjel ruházta fel a természet. Az ember megdöbent, ha az utozán találkozt vele. Hanem aztán mikor a színpadra

*) Felolvasott a Kisfaludi-társaság nagygyűlésén. A „Nemzet“ után közöljük. Szerk.

lépett s rákezdte azokat a demoni kapriolókat, hihetetlen vad mozdulatokkal szórta a szikrákat azokkal a halálfejből kivillgató tüszemekkel mikor elkezdett csábosan nevetni azzal a fenyegető arczával. akkor oda volt minden ember az elragadtatástól. Ez az apokrifok Lilithje, a ki Adám apáknak megmagyarázta, hogy mi az igazi lélekárhózat. Szerettek is számára egy külön balletet: „Az ördög leánya!” Arra a szerepre ő volt teremtvé tökéletesen. Isten őrzötte az embert, hogy Luczifert apósának ne fogadja.

De hát mondjuk, hogy ez a színpad. Annak külön atmoszférája, lakóinak aureolája van. Azonban a közéletben is ismerünk hirhede nőket. a kik egyaránt híresek voltak a rut arczvonásaikról, törpe, formátlan természetükről, s hódításaik sikeréről.

Nincsenek rut leányok. Nem igaz. Nem lehetnek. Epen arról akarok regényt írni, Egészen igaz történeti adatok nyomán Hogy rut leányok nem léteznek. Még rendszeres kutatás nyomán még pályázat útján sem fedezhetők fel.

Meduzza szép volt. Azt merete mondani, hogy az ő arca tökéletesebb, mint Minerváé.

A bosszuálló istennő azzal verte meg hogy ijesztővé tette az arczát a kérkedőnek. De Meduzza arról nem tudott semmit, amíg az istennő egy tükröt nem küldött neki, hogy lássa meg benne milyen rut az arca: s e től Meduzza ijedtében kővé meredt.

Ezt az egyet nem hiszem el a mitológiának. Nincs olyan nő a világon, a ki magát rutnak lássa ha tükörbe néz. Az a csudálatos, isteni jótémény, hogy senki sem hiszi magáról azt, hogy rut. Mindenki talál az arczán valami szépet, a mihez ragaszkodva fenntudja magában tartani az önszeretetet. S ez az érzés nem vénül meg, nem mulik el soha. Es ha akkor, a mikor már halva vagyunk, még bele nézhetnénk a tükörbe: bizonyosan azt mondanók: mégis csak szép halott vagyok én.

Dél-Franciaországnak egy kis vidékén, a hol már olajfák és languedoc tájszólással beszélő emberek vannak, áll egy renaissance-korbeli szép kastély, pompás pagonytul körülveve, mely csak elől az országot felé enged nyílást: az épület homlokzatát engedve látni, mely a halastóban visszatükröződik.

A kastély homlokzatán olvasható nagy fekete betűkkel: „Asyl des filles laides“. (Rut leányok mentsháza.) A vasrács-kerítésen minden járó-kelő betekinthez láthat a virág raboltak között egyesével ritkán párosával, egyformán szürkébe öltözött nőalakokat pepecselni, a hogy kertészek szoktak. Mindegyiknek az arczát olyan fátyol takarja, a minőt a muzulmán nők viselnek.

A látogatás a mentsházban már némi előzményekkel jár. A pusztá kíváncsiság nem ad rá jogot. Ha férfi akar bejutni, annak csak az az egy módja van, hogy folyamodást intez a mentsház védnökaéjéhez (ez egy grófnő) valami rokona, vagy ismerőse fölvétele végett. Mellékel hozzá egy fényképet az ajánlattal. Kapni a párisi fotografoknál olyan női arczképeket is, melyek a szépség fogalmaitól lényegesen eltérnek.

Másnap aztán a folyamodó jeientkezhetik s a lefátyolozott arcu kapusnő által bevezetetik a kastélyba, az intézet igazgatójéhez.

Annak nincs fátyol az arczán. Tökéletes szépség ez. Arczvonások, arczszin, termet mind festői és szobrászi mintának való. Nyájasan mosolyogni is tud; s e mosolynál ragyogó fogsort tündöklötlet elő. Szép, csengő, rokonszenves hangon beszél.

Soror Fernandeznak nevezik. A látogatót aztán élő szóban megismereteti a mentsház alapszabályaival.

Az intézet negyven leány számára van berezdezve. A fölvételéhez nem kell egyéb, mint a kvalifikáció bemutatása.

A mely leány azt mondja: „én rut vagyok“, s igazat mond, az fölvéttetik. Vannak rut leányok, a kik rossz erkölcsűek; de azok nem jönnek ide. Mit keresnének itten? A rutak rendszeresen becsületesek. S itt hiányzik az alkalom: Itt azután tisztességes ellátást kapnak:

ha akarják, holtig. A ki e akarja hagyni az intézetet, csak annyit kell neki mondani: „én nem vagyok rut“ s akkor elbocsátják. Hanem azután többet be nem fogadják.

(Folyt. köv.)

Apró-cseprő.

Kölcson. -- Pajtás nem adhatnál kölcson 50 krajczárt?

— Szivesen, egy feltétel alatt.
— Mi az?
— Fizess a Nicknél 3 pohát pilsenit meg egy kis sonkát.

*
A könnyel és kacajjal
Ki nem tudunk egyezni,
Hogy közbe ne kacagnék,
Igy nem tudok könnyezni.
S ha ajkamon kacaj kél,
Szivemben könnyű támad...
— Oh! jaj, ha az öröm sir,
S nevetni kezd a bánat!

Gáspár Imre.

*
Vannak tolvajok, a kiket nem ér büntetés, pedig a legszükségesebbet rabolják el tőlünk: dönket.

I. Napoleon.

*
Van a tekintetek és magatartásnak ékes szólása, mely nem fejez ki kevesebbet a szónoklatnál.

Larochefoucauld.

*
Cognac. Cognac alatt a bor alkoholikus destillátumát értjük, más szavakkal égett bor az. Franciaországban, a honnan a borégetés származik, a pálinka legnagyobb része borokból készül, mivel ott a bortermelést a legnagyobb kiterjedésben üzik, tehát megvan a szükséges nyersanyag. Ez az égett bor, az e bortermő vidékek központjában levő Cognac nevű városától nyerte a cognac-nevet. Minél finomabb és zamatosabb a felhasznált bor, annál finomabb a cognac is, a mi különben sem egyéb, mint borzamatu ötvenpercentes alkohol. Az iz finomsága szerint különböztetnek meg Franciaországban hat féle cognacot; a fajok a következők: La grande champagne, vagy fine champagne, a charente vidéki legfinomabb cognac, La petite champagne, a Chateaufort vidékről származó cognac, Les bordeires, vagy premies bois és Les deuxiemes bois, vagy bou bois és végül a Saintoyne, a Girondebol és Rochellebol. Az égettől a bor destillátum a kereskedők kezébe megy át, a kik megvizsgálják, próbálják, osztályozzák, hasonló áru nyerésének céljából még vegyítik is, azután pedig hordókban, a melyektől ered a cognac halvány sárga színe is, elraktározzák. A hordógyártáshoz felhasznált fa minőségére nagyon ügyelnek, mert az nem lehet egyéb tölgyfánál. A raktározás a cognacot enyhébbé vagyis alkoholmentesebbé változtatja, a mennyiben a folyadék egy része — még pedig nagyobb arányban alkohol, mint viz tartalom — fán keresztül elpárolog. Ezenkívül minden tétovázás nélkül alkalmaznak még kisebb műfogásokat is, mint például szűrt viz, thea, cukor, rum, tokaji bor közbevegyítése. Természetes, hogy már a helyszíneu gyártanak mű-cognacot s nem éreketlen, hogy az Angolországba szállított cognac már magában tartalmazza a Franciaországban gyártott összes valódi cognacot.

Idegenek névsora.

Bika szálloda. Özv. Kállay Ottóné es leánya N. Kálló, Vizsny mérnök Budapest, Grünzveig J. kereskedő Budapest, Frenkel K. utazó Budapest, Jvel F. kereskedő Bécs, Sonenfeld kereskedő Budapest, Neufeld S. ker. utazó Budapest, Spitzer kereskedő Budapest, Gaizler ker. utazó Budapest, Günter kereskedő Bécs, Hübsch Gy. kereskedő Budapest, Kovács Lajos Budapest.

Angol királynő szálloda. Körner Ferencz Miskolcz, Hortobágyi István földbirtokos Karczag, Mandel Dezső földbirtokos Derecske, Guttmann és neje, N. Várud, Scharck Adolf földbirtokos Csege, Keing Henrik földbirtokos Csege, Béres János utazó Budapest, Matczel János ker. utazó Bécs, Lithuan H. ker. utazó Bécs, Friedmann József ker. utazó Budapest.

Frohner szálloda. Kepes László ker. utazó Budapest, Ferenczi Samu utazó Bécs, Weiszhaus birtokos Balkány, Weiner utazó Bécs, Perl utazó Budapest,

Deutsch Ignác üzletvezető Bécs, Gutfreund utazó Budapest, Kerekes Sándor birtokos Miskolcz, Balogh József utazó Nagyvárad, Lichtmann utazó Budapest, Nagy Mihály birtokos Kisújszállás.

Szerkesztői posta.

— **23 urnak Szoboszló.** Köszönjük, de elkésve érkezett, miután más kézből már előbb kaptunk tudósítást. Egy részét, mégis — mielő láthatja — felhasználtuk. Minden felmerülő fontos eseményről gyorsan beklüdtött és tárgyilagos tudósításnak helye van lapunkban.

A kis lutri huzásai.

— Február 8. —

Lemberg	10	11	49	84	2
Prága	78	75	15	68	52
Nagy-Szeben	30	68	57	21	60
Brünn	19	24	49	48	79

Debreczeni Városi színház.

II. Idénybérlet 113. szám. VI. Kis bérlet 13. szám
Páratlan. Páratlan.
Ma Szombaton 1893. február 11-én:
bérletfolyamban:

ÁRGYIL KIRÁLYFI
ÉS
TÜNDÉRILONA.

Látványos színmű.

Holnap Vasárnap 1893. Február 12-én

KÓCSA JUTKA.

Népszínmű.

Nyilt-tér.

A budapesti egyetem bel- és idegkórodájának volt orvosa
Dr. Komáromy Sándor

a belső és idegbetegségek külön orvosa

Rendel: d. e. 8-9.
d. u. 2½-1½.

Lakik:

Kis-Várad-utca 2094. Széll-ház.

I. emelet.

A debreczeni ipar és kereskedelmi bank tulajdonát képező Nagyvárad utcai 2128/29 számú két emeletes bérházban

több rendbeli kisebb nagyobb

kényelmes berendezésű

és vízvezetékkel ellátott lakások kiadók.

Értekezhetni a debreczeni ipar és kereskedelmi banknál.

Med. universal.

Dr. Guttmann Ede
Budapesti és Ischli fogorvos

Debreczenben állandóan letelepedett.

Ajánlja magát a t. cz. közönségnek,

száj és fogbetegségek
gyógykezelésére,

arany és másnemű tömetek és mindennemű műfogak készítésére. Operátiók kívánatra narkozissal is eszközöltetnek. Lakik főpiacz 1899. sz. a. I. emelet (Hungária kávéház mellett.)

Rendel: 9-től 1-ig. 3-tól 5-ig.

Amerikai fogász — mint assistens
segédkezésével kapocs-lemez
nélküli mífogak és rugany
nélküli férclemező
fogsorok. Tartós
cement-, ezüst- és
aranyplombok.

Dr. Tihanyi Sámuel

Operációk
teljes érzéstele-
nítés mellett

Univ. med. **fogorvosi műterme**
Debreczen. N-Várad-utca 2084. sz. I. e.

Új férfi szabó üzlet!!

Van szerencsénk a n. é. közönség
szives tudomására hozni, hogy helyben
Miklós-utca sarkán,

a Czégely-házban
férfi szabó üzletet
nyitottunk.

Üzletünket mindenféle legújabb di-
vatu és a legmagasabb igényeknek meg-
felelő szövetekkel rendeztük be; és hi-
vatkozva sok éven át szerzett tapasza-
latainkra, melyet nagyobb férfi szabó
üzletekben szereztünk, — azon reményre
jogosít, hogy t. megrendelőink legfokoz-
zottabb igényeinek is megfelehetünk.

Szives pártfogást kér tisztelettel

Deutsch és Brüder.

Kiadó lakás.

Nagy lakás a főtér és hat-
vanutca sarkán a volt kereske-
delmi akadémia helyiség, rögtön

kiadandó.

Felvilágosítást ad

Tóth Gyula

vaskereskedő czég.

Népszerűen minden
háztartásban

Kathreiner-féle
Kneipp malá'a-kavé
bakkavé izzel.

Ez azon utólrhetetlen
előnyt nyújtja, hogy az ártal-
mas élvezeti vegyítellen vagy
pótlékkal vegyített bakkavé
elszokai és a mellett egy-
je bizu, egészségesebb és táplálabb kávét készítheti
— Utólrhetetlen mint pótlék bakkavéhoz.

Nagyon ajánlatos asszonyoknak, gyermekek és
betegeknek. Utánzatoktól óvakodjunk.
Kapható: **Gerébi Fülöp, Félégyházi János**
Parti Ferencz és Tóth Sándornál. 1/2 kiló
ára 25 kr.

Dr. Hütter Károly

egyetemes orvostudor

lakik: Főpiacz 1824. sz. a. Szikszay-
(Dragota)-házban.

Rendel: 8—9 óráig.
2—4 óráig.

Bérbe adó.

Az Egyház-téren, a kereskedelmi
akadémia mellett levő Somogyi féle ház
(Pannonia kávéház) egészben vagy
részletenként **bérbeadó.**

Bővebb felvilágosítást ad **Dr. Balká-
nyi Miklós** ügyvéd Debreczenben, Kossuth
(Czegléd) utca 31. sz.

Órás-üzlet megnyitás.

Ezennel van szerencsém a helybeli és vidéki nagyérd. közön-
séget arról értesíteni, miszerint folyó évi február hó
1-én helyben a

BIEDERMANN-palotában (Fő-piacz)

Hungária-kávéházzal szemben

KURIÁN GYULA

czég alatt

óras és órajavítási üzletet
nyitottam

Külföldön és a Monarchia nevezetesebb városiban szerzett tapasza-
lataim arra képesítenek, hogy a szakmámba vágó legkomplikáltabb
követelményeknek is fennakadás nélkül megfelelhsek.

Egyuttal ajánlhatom dusan felszerelt raktáramat mindennemű
svajcezi **arany, ezüst, Tula-álany** (Nickel), valamint **bécsi-
inga, schwazwaldi-fali,** nemkülönben **asztali és serkentő
órákból;** egy évi jóállás mellett

a legjutányosabb gyári áron.

Javításokat feltűnő olcsó áron fogadok el.

Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan eszke zöltetnek.

„Chronomètre“, „Chronograff“ és „Minuten-Repe-
tition“ órákat is a legnagyobb precizitással jó állás mellett javítok.

A nagyérdemű közönség becses pártfogását kérve, maradok
kiváló tisztelettel

KURIÁN GYULA.

GYÁR:

vas- és ércöntöde
MOSONBAN.

FŐRAKTÁR:

BUDAPEST,
VI., Váci-körút 21.

Alakult 1856.

KÜHNLE.

Alakult 1856.

MAGYARORSZÁG LEGRÉGIBB GAZDASÁGI GÉPGYÁRA.

Ajánlja felülmulhatlannak bizonyult és több mint **13.000** példányban elterjedt

„**HUNGARIA DRILL**“ sorvető-gépén kívül:

UJ: „JUBILEUM DRILL“ könnyű, legolcsóbb sorvető-gépét.

UJ: Laacke híres rét- és szántóföldbo-
ronát.

UJ: Egy-, két és háromvasu ekét.

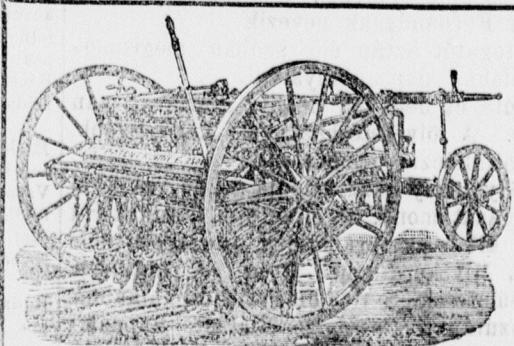
UJ: Gyűrűs hengereit.

UJ: Szelelő magtárrostóját, nélkülöz-
hetlen kifogástalan vetőmag elké-
szítéséhez.

UJ: Thallmayer tr. arankaválasztóját

UJ: Takarmány gyorsfűlesztőjét.

UJ: Aczeltekeres magvető tölesérekét
sorvető-gépekhez.

Aron Manó és Társa
szeszés-ital kimerési üzlete
Hal- és Kisuj-utca szegletén
és
Nagy-Hatvan-utca 1095. sz. a.
Ifj. Bészler János-féle házban
ajánl legkitünőbb minőségű
francia, cuba, angol rumokat, szerémi
és erdélyországi szilvóriumot, boroviczkát,
finom likőröket, magyar és francia cognacot
és mindennemű közönséges és különleges
pálinkát a legjutányosabb árban.

Alkalmi ajándékoknak,
valamint minden más alkalmi meglepeté-
sekre hasznos és czélszerű:

Porcellán, Chinaezüst, Bronce

és
Majolika ujdonságok,
Ditmár, Brüner és hazai gyártmányu:
asztali és függőlámpákat,
nap- és villámégőkkel.
Porcellán-, Ét-, Kávé-, Thea,
ugyszinte mindennemű
üveg-, ivó- és likőr készleteket
nagyválasztékban
ajánl

Kaszanyitzky Endre

DEBRECZENBEN.
Vidéki megrendelések pontosan és gyorsan tel-
sítettnek. — Árjegyzékekkel kívánatra bér-
mentve szolgálók.

Magyarazat
ingyen és bérmentve

Eső ragú
cosmeticum

ÖZON
in
Wasser suspendirt

**HYGIENE
COSMETIK
HAUSHALT.**

Magyarazó fűzet ingyen és bérmentve.
Nem titkos szer, feltűnést keltő cosmeticum.
Nőknek különösen fontos.
Ára 1/2 literes üvegben frt 1.25.
Epilatoire,
hajatt eljes eltávolítására az arcon, a kezeken
karon. Egyedüli szer, mely az utánővést akadályozza
Egy üvegese 5 frt.
Robert Fischer
Doctor der cheme und cosmetiker
Wien, I. Habsburgergasse.

Kiadó lakás
és boltok.

Az „Ipargyesülei takaréks és Hi-
telintézet” Csapó-utcai 335/6. szá-
mú házában
egy utcza emeleti lakás
és 5 bolthelyiség,
f. évi Május 1-től kiadó. Erte-
kezhetni a tulajdonos intézet helyi-
ségében.
Igazgatóság.

Sarg egészségügyi hatóságilag megvizsgált

KALODONT (A fogak szépsége)
elősmert nélkülözhetlen
fogtisztító szer

KALODONT mint jó aromájú üdítő s uta-
zás közben igen czélszerű.

KALODONT a bel- és külföldön leg-
jobb sikerrel van beve-
zetve.

KALODONT Könnyed csomagolása,
tisztasága használat
közben és olcsósága
miatt az udvarnál
mint az arisztokra-
tánál mint szintén
a polgár házáknál
is található.

KALODONT Kapható minden
gyógyszertárban,
illatszerkereske-
desben stb.

KALODONT Ára
35 kr.

KALODONT

Óva-
kod-
junk a
csoma-
golásban
haszná-
latos
érték-
telen
után-
zatoktól.

Legjobb öv-
szer ragályok
ellen.

Elismerések a
legmagasabb
körökben minden
egy darab
mellé tételnek.

„Nincs többé fejfájás”

D. Götz
MIGRAINE-PORA

huszonöt év óta egyoldalu, ideges
heumaszerű, sőt gyomorból szá-
mazó fejfájás ellen a legjobb si-
rerrel használtatott, mit több
szerre menő köszönet-nyilvánítás
bizonyít.

Utolsó időben a
MADRIDI UDVAR
és **Baross Gáborné** ő ezellenti-
ája feltűnő eredménnyel használta
1 doboz ára használati utasítással
2 frt, 1 kis próba-doboz haszná-
lati utasítással 1 frt,

Eredetiben kapható **Fáyklis József „nagy-
Kristóf”** hoz czimzett gyógyszerárban Budapest
továbbá **Török Józsefnél**, király u. 12. Debreczen-
ben **Dr. Rotschnek Emil** — **Tamassy Béla**, Balázs
Ödön és **Tóth Béla** gyógyszerész uraknál is kapható.

Postai megrendelések azonnal eszközöltetnek

A korcsolyázás a legegészségesebb
testedzés.

	HALIFAX	közönséges 1 pár frt 1.50
		niklirozott 1 " " 3.50
		széles aczéltalppal 1 " " 3.50
		" " niklirozva 1 " " 5.—
	MERKUR	közönséges 1 pár frt 2.80
		niklirozott 1 " " 3.50
		" extra finom 1 " " 4.50
	JAKSON-HEINES	gyakorlott korcsolyázóknak, talpra csavaró, műkivitelekre leg- alkalmasabbak niklirozva 7 frt 50
	PATENT	talp és sarokesavarral —.90 kr.

Sikerült alkalmi ajándék.
Legnagyobb választék és raktár

TÓTH GYULA
vasnagyereskedése Debreczen városháza sarkán:

Regalebérlok- és vendéglősöknek.

Első rendű

Dréher Antal

kivifeli palaczkserék főraktára

Kovács és Mezey

Kőbánya, kápolna-utca 13. sz.

a serfözde közvetlen közelében.

Központi iroda és

megrendelési czim csakis

Kovács és Mezey, Budapest

tea-, rum- és cognac-nagykereskedők.

Szállításra csakis plombált ádák használatnak, melyek palaczkhiányt vagy törést teljesen kizárnak.

Árjegyzék kívánatra bérmentesen.

Legolcsóbb és legszolidbb palaczkser bevásárlási hely.

Köszönetnyilvánítás.

Tisztelt barátainak a vidéken köszönetet mondok az irántam, mint a Dietrich és Gottshlig cégé volt intézője iránt tanúsított jóindulatokért és kérem azzal új vállalatomban is részeseitenni.

Küldendő tisztelettel

Kovács István.

Legolcsóbb árak kedvező feltételek.

Csak

az illető a ki bevásárlásnál a „Horgony” gyárjegyre ügyel, lehet biztos, hogy nem kapott értéktelen utánzást.

Pain-Expeller

„horgonynyal” legjobb eredménnyel alkalmazható, csusz, hátfájdalmak, fejfájás, köszvény, csipőfájdalmak, tagszaggalás és meghűlések ellengyakran használható bedörzsölés elegendő a fájdalmak megkülésére. Minden üveg a gyárjeggyel

„Horgonynyal”

van el látva és ez ezután könnyen felismerhető. Minthogy ezen kitéző házi-szer majdnem minden gyógyszerárban 40 kros, 70 kros és 1 frt. 20 kros üvegekben kapható, mindeki által beszerezhető. Csakis a Richter-féle Horgony-Pain-Expeller

* valódi. *

Cserkéreg eladás!

Szalacs biharmegyei község határában fekvő és a nagyváradi l. sz. ft. Káptalan tulajdonát képező cserkereg osz-tály f. évi, mintegy 16 kat. holdat tevő vágásának kerge és fatömege egészben zárt írásbeli ajánlatok útján eladatik.

Árverési feltételek alulírott hivatalban megtekinthetők, vagy kívánatra megküldetnek.

Vevők tartoznak ajánlatukban a beígért vételár nagyságát, betűve és számmal kiírni azt, hogy az árverési feltételeket ismerik és magukat azoknak alávetik, kinyilvánítani, nem különben a vételár 10%-át bánatpénz képpen bemélelni.

Az ajánlat elfogadási határidje f. évi márczius hó 1-je.

Kelt Nagyvárad (Sass utca 8. sz.) 1893. febr. 4.

Urad. közp. erdőhivatal.

Utánnnyomás nem díjazatik.

Sürgöny! Sürgöny!

1893. február hó 14-én (Hushagyó-kedden)

a „Korona” összes termeiben

itt még „soha nem látott” rendkívül fényes nagy

ÁLARCZOS-BÁL.

A tánc- és műláktermek ez alkalomból az ugynevezett „Rena”-féle és ez ideig még nyilvános helyiségben sem használt villanyos fényű, ezer színeket játszó lámpákkal lesznek világítva.

5000 flóra gyertya fény!

Gőzfűtés a korridorokon, jég-hűtés a táncztermekben.

Az árcéltalan n. é. közönség mlattatására következő élvezetek eszeltettek ki:

- 1 forint vagy 2 korona belépti-díj.
- Pontban 9 1/2 órákor mindkét nembeli álarczosok ünnepélyes felvonulása élükön „KARNEVAL” herczeggel. A felvonulást kísérő udvari zenekart sikerült a velünk barátságos viszonyban álló Pharaó állam ellenzéki kormányától kizárólag ez alkalomra kölcsön kapni.
- Nagy „PÁNCZÉL TÁNCZ,” lejtik: Botond vitéz és 11 élő társai, korhű jelmezekben.
- „KLABRIAS PARTIE” a jegen, kontra és rekontrákkal (az alsó a felső) a terem a játszma alatt 4000 köbméter denaturált szeszszel jéggé aszaltatik. Játékos személyek: Stiegnitz ur a felvevő, Jokel Fischer ur a kontrázó, Ifj. Kohn Mór ur (H-val) a partner, Gibicz: Grün ur, hol ő gibiczcel, ott nem nő ki a tű!
- „PAS DE DEUX” eszményi balett, lejtik ész nélkül a világhírű Kecsliv — Ztisarab siami ikrek 1 1/2 lábón.
- „CONCERT POPULAIR” B-dur, Cmol és Gisz-fiszben, előadja az e hangversenyre külön vonattal érkezendő „Modl” férfi négyes ének-társaság.
- „PANAMA és PANAMINO” francia, olasz, grande skandalozus leleplezések.
- „KARNEVAL” HERCZEG FÉNYES LEGYILKOLTATÁSA bengaliai tigris görög-tűz fénye mellett.
- „DIJAK KIOSZTÁSA” Piramidális meglepetések!
- TÁNCZ KEZDETE.

Debreczen város minden vig mulatságot kedvelő közönsége!

Jöjjetek el ez élvezetekkel gazdag álarczos bála mindnyájan, hogy aztán lássátok milyen kevesen jöttetek el!

Jelszavunk legyen: „Ja das drahn dasz is mein Leben!

Jelm-zekre előjegyzéseket elfogad a nap minden órájában

LOVÁSZ DÁNIEL.

Eddig fölülmulhatatlan!

Maager Vilmos-féle

valódi, tisztított

MÁJOLAJ**Maager Vilmostól****BÉCSBEN.**

Az első orvosi kintételek által megvizsgáltott és könnyű emészthetőségénél fogva gyermekeknek is kücsöcsen ajánlatok esztetik mindama eset-kéél, melyk érv orvos az egész testi szervezet, különösen a mell és tüdő erősítését, a test súlyának gyarapodását, a nedvek javítását, valamint általában a vér tisztítását el akarja érni. — Egy üveg ára fr. 1.50. — A gyári rektárban Bécsben III/3. ker., Henmarkt 3. va amitt az osztr. magyar monarchia legtöbb gyógyszerárában,

DEBRECZENBEN: M. há ovis István dr. Rothschnek Emil, Tóth Bé. gyógyszer-rész urakná és Riekl József Z. mos, Geréby Fülöp kereskedésében. Főraktár és fő-elárnyás az osztrák magyar monarchia részére: MAAGER VILMOS Bécs. III/3, Henmarkt 3.

Csak akkor valódi, ha a háromszögű palaczk az itt levő szaggal (vörös és fekete nyomás sárga papíron) van elzárva.

